

Asia C-379/05

Amurta SGPS

vastaan

Inspecteur van de Belastingdienst/Amsterdam

(Gerechtshof te Amsterdamin esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

EY 56 ja EY 58 artikla – Pääomien vapaa liikkuvuus – Kansallinen verolainsäädäntö, jossa säädetään omistussuhteiden vapauttamisesta yhtiöverosta – Osinkojen verotus – Lähdevero – Vapautus lähdeverosta – Soveltaminen osinkotuottoon oikeutettuihin yhtiöihin, joilla on kotipaikka tai kiinteä toimipaikka jäsenvaltiossa, joka myöntää vapautuksen, ja joiden omistussuhteet on vapautettu yhtiöverosta – Se, että kieltäydytään vapauttamasta lähdeverosta osinkotuottoon oikeutettu yhtiö, jolla ei ole kotipaikkaa eikä kiinteää toimipaikkaa mainitussa jäsenvaltiossa

Julkisasiamies P. Mengozzin ratkaisuehdotus 7.6.2007 I - 9573

Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio (ensimmäinen jaosto) 8.11.2007 I - 9594

Tuomion tiivistelmä

1. *Pääomien vapaa liikkuvuus – Rajoitukset – Verolainsäädäntö – Yhtiöverot (EY 56 ja EY 58 artikla; neuvoston direktiivin 90/435 5 artiklan 1 kohta)*
2. *Ennakkoratkaisukysymykset – Tutkittavaksi ottaminen – Rajat (EY 234 artikla)*
3. *Pääomien vapaa liikkuvuus – Rajoitukset – Verolainsäädäntö – Yhtiöverot (EY 56 artikla)*

1. EY 56 ja EY 58 artikla ovat esteenä jäsenvaltion lainsäädännölle, jolla tilanteessa, jossa eri jäsenvaltioissa sijaitseviin emo- ja tytäryhtiöihin sovellettavasta yhteisestä verojärjestelmästä annetun direktiivin 90/435 5 artiklan 1 kohdalla käyttöön otettu emoyhtiön osuutta tytäryhtiöstä koskeva vähimmäisarvo ei täyty, säädetään lähdeverosta, joka pidätetään tähän jäsenvaltioon sijoittautuneen yhtiön toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneelle tuottoon oikeutetulle yhtiölle jakamista osingoista, vaikka tästä verosta vapautetaan osingot, jotka maksetaan tuottoon oikeutetulle yhtiölle, joka on yhtiöveron kannalta verovelvollinen jäsenvaltiossa, josta osinkoa maksetaan, tai jolla on tässä jäsenvaltiossa kiinteä toimipaikka, jolle osuudet osinkoa jakavasta yhtiöstä kuuluvat.

Tällainen muuhun jäsenvaltioon sijoittautuneelle tuottoon oikeutetulle yhtiölle maksettujen osinkojen asettami-

nen huonompaan asemaan kuin kyseessä olevaan jäsenvaltioon sijoittautuneille tuottoon oikeutetuille yhtiöille maksetut osingot voi saada muuhun jäsenvaltioon sijoittautuneet yhtiöt luopumaan tekemästä investointeja kyseessä olevaan jäsenvaltioon, ja se on näin ollen lähtökohtaisesti EY 56 artiklassa kielletty pääomien vapaan liikkuvuuden rajoitus.

On totta, että sellaisten toimenpiteiden suhteen, joista jäsenvaltio on säätänyt välttääkseen tai vähentääkseen maassa asuvan yhtiön jakamien voittojen ketjuverotusta tai taloudellista kaksinkertaista verotusta, maassa asuvien osinkoa saavien osakkeenomistajien tilanne ei välttämättä ole vastaavanlainen kuin toisessa jäsenvaltiossa asuvien osinkoa saavien osakkeenomistajien tilanne. Mikäli jäsenvaltio kuitenkin yksipuolisesti tai verosopimusten välityksellä säättää, että tuloverovelvollisia ovat maassa asuvien

osakkeenomistajien lisäksi ulkomailla asuvat osakkeenomistajat osingoista, joita he saavat maassa asuvalta yhtiöltä, mainittujen ulkomailla asuvien osakkeenomistajien tilanne muistuttaa maassa asuvien osakkeenomistajien tilannetta. Pelkästään siitä, että tämä sama valtio käyttää verotusvaltaansa, aiheutuu näet toisessa jäsenvaltiossa tapahtuvasta verottamisesta riippumatta ketjuverotuksen tai taloudellisen kaksinkertaisen verotuksen vaara. Tällaisessa tapauksessa osinkoa jakavan yhtiön asuinvaltion on varmistettava, että ulkomailla asuvia osinkoa saavia yhtiöitä kohdellaan vastaavalla tavalla kuin maassa asuvia osinkoa saavia yhtiöitä suhteessa kyseisen valtion kansallisessa oikeudessa säädettyyn järjestelyyn ketjuverotuksen tai taloudellisen kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tai vähentämiseksi, jotta ulkomailla asuviin osinkoa saaviin yhtiöihin ei kohdistu pääomien vapaan liikkuvuuden rajoitusta. Näin ei ole silloin, kun taloudellinen kaksinkertainen verotus, jonka kohteena ovat tuottoon oikeutetuille yhtiöille, jotka eivät ole sijoittautuneet osinkoa jakavan yhtiön asuinpaikan jäsenvaltioon, jaetut osingot, johtuu pelkästään siitä, että tämä jäsenvaltio, joka kantaa osingoista osinkoveroa, käyttää verotusvaltaansa, vaikka se on päättänyt ehkäistä tämän kaksinkertaisen verotuksen niiden tuottoon oikeutettujen yhtiöiden osalta, joilla on tässä samassa jäsenvaltiossa kotipaikka tai kiinteä toimipaikka, jolle osinkoa jakavan yhtiön osakkeet kuuluvat.

Tällaista lainsäädäntöä ei voida perustella tarpeella varmistaa verojärjestelmän

johdonmukaisuus tai tarpeella suojata verotusvallan jakoa jäsenvaltioiden välillä. Silloin, kun jäsenvaltio on päättänyt jättää verottamatta alueelleen sijoittautuneita tuottoon oikeutettuja yhtiöitä tämäntyyppisten tulojen osalta, se ei voi vedota tarpeeseen taata verotusvallan tasapainoinen jakautuminen jäsenvaltioiden välillä perustellakseen muuhun jäsenvaltioon sijoittautuneiden osinkoa saavien yhtiöiden verotuksen.

(ks. 28, 37–40 ja 59–61 kohta sekä tuomiolauselman 1 kohta)

2. Olettamana on, että kansallisen tuomioistuimen niiden oikeudellisten seikkojen ja tosiseikkojen perusteella, joiden määrittämisestä se vastaa ja joiden paikansäilytyksen selvittäminen ei ole yhteisöjen tuomioistuimen tehtävä, esittämällä yhteisön oikeuden tulkintaan liittyvillä kysymyksillä on merkitystä asian ratkaisun kannalta. Yhteisöjen tuomioistuin voi jättää tutkimatta kansallisen tuomioistuimen esittämän pyynnön ainoastaan, jos on ilmeistä, että pyydetyllä yhteisön oikeussäännön tulkittamisella ei ole mitään yhteyttä kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävän asian tosiseikkoihin tai kohteeseen, jos

kyseinen ongelma on luonteeltaan hypoteettinen taikka jos yhteisöjen tuomioistuimella ei ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi antaa hyödyllisen vastauksen sille esitettyihin kysymyksiin. Mainittua olettamaa siitä, että kysymyksillä on pääasian kannalta merkitystä, ei voida kumota pelkästään sillä, että yksi pääasian asianosaisista riitauttaa tietyt tosiseikat, joiden paikkansapitävyyden selvittäminen ei ole yhteisöjen tuomioistuimen tehtävä ja joista mainitun pääasian kohteen määrittäminen riippuu.

(ks. 64 ja 65 kohta)

3. Jäsenvaltio ei voi vedota täyteen verohyvitykseen, jonka toinen jäsenvaltio myöntää yksipuolisesti tähän toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneelle tuottoon

oikeutetulle yhtiölle, voidakseen välttää velvoitteensa ehkäistä osinkojen taloudellinen kaksinkertainen verotus, joka johtuu sen verotusvallan käytöstä, tilanteessa, jossa tämä jäsenvaltio ehkäisee osinkojen taloudellisen kaksinkertaisen verotuksen alueelleen sijoittautuneiden tuottoon oikeutettujen yhtiöiden osalta. Silloin, kun jäsenvaltio vetoaa toisen jäsenvaltion kanssa tehtyyn sopimukseen, jonka tarkoituksena on kaksinkertaisen verotuksen ehkäiseminen, kansallisen tuomioistuimen on selvitettävä, onko tämä sopimus otettava huomioon pääasiassa, ja tarvittaessa tarkastettava, mahdollistetaanko sillä pääomien vapaan liikkuvuuden rajoituksen vaikutusten kumoaminen.

(ks. 84 kohta ja tuomiolauselman 2 kohta)